

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Факультет романо-германської філології
Кафедра граматики англійської мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

(П.І.Б.)
2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теоретична граMATика основної іноземної мови

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність : 035 філологія
Філологічний факультет

2020 – 2021

10

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни «Теоретична граматики англійської мови»

Розробники:

Морозова І.Б., д.філол.н., проф., професор кафедри граматики англійської мови

Лимаренко О.А. к.філол.н., доц., доцент кафедри граматики англійської мови

Пожарицька О.О., к.філол.н., доц., доцент кафедри граматики англійської мови

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № 1 від 31.08. 2020р.

Завідувач кафедри Карпенко О.Ю.

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від. "31" серпня 2020р.

Голова НМК

Телецька Т.В.
(підпис)

Телецька Т.В.
(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № 1 від. "26" серпня 2021р.

Завідувач кафедри

Карпенко О.Ю.
(підпис)

Карпенко О.Ю.
(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № 1 від. "15" серпня 2022р.

Завідувач кафедри

Карпенко О.Ю.
(підпис)

Карпенко О.Ю.
(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № від. " " 20 р.

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

ДОДАТОК

до робочої програми навчальної дисципліни
«Теоретична граматики основної іноземної мови»

Розробники:

Морозова І.Б., д.філол.н., професор, професор кафедри граматики англійської мови, Лимаренко О.А. к.філол.н., доцент, доцент кафедри граматики англійської мови, Пожарицька О.О., к.філол.н., доцент, доцент кафедри граматики англійської мови.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>Очна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 2 годин – 60 змістових модулів – 2	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 035 Філологія Спеціалізація: 035.01 Українська мова та література / Додаткова предметна спеціалізація (Мова і література (англійська)) Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	<i>Дисципліна вільного вибору</i>
		<i>Рік підготовки:</i>
		4-й
		<i>Семестр</i>
		2-й
		<i>Лекції</i>
		12 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>
		<i>Лабораторні</i>
		<i>Самостійна робота</i>
48 год.		
Форма підсумкового контролю: іспит		

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Chronological Development of the Theory of Grammar

Тема 1. Grammar among other linguistic sciences. Different types of grammar. The origin of theoretical grammar and its periodization.

Тема 2. Early prenormative and prescriptive grammars. The most outstanding grammarians of the periods and their works.

Тема 3. The rise of scientific grammar. New approaches to the analysis of the morphological and syntactic system of the English language.

Тема 4. Old and new types of grammar in the modern period. Their aims and objectives, main notions and approaches.

Змістовий модуль 2. Modern Theoretical Grammar: Views and Approaches

Тема 5. General principles of linguistic analysis. Basic notions of modern linguistics. System and structure of the English language. General characteristics of linguistic units: their paradigmatic and syntagmatic relations.

Тема 6. Morphology. Grammatical meaning of the word. Grammatical categories of the word. Word classes and their grammatical meaning. Principles of their classification.

Тема 7. The problem of parts of speech in modern English: different approaches. Development of the parts of speech classifications in diachrony.

Тема 8. Syntax. Sentence: its meaning and main characteristics. Communicative types of sentences. Members of the sentence. Traditional and non-traditional approach to their classification. Classification of sentence types according to their structure.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма*				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1.										
Chronological Development of the Theory of Grammar										
Тема 1. Grammar among other linguistic sciences. Different types of grammar.	10	2			8					
Тема 2. Early prenormative and prescriptive grammars.										
Тема 3. The rise of	6	2			4					

scientific grammar.										
Тема 4. Old and new types of grammar in the modern period.	10	2			8					
Разом за змістовим модулем 1	26	6			20					
Змістовий модуль 2. Modern Theoretical Grammar: Views and Approaches										
Тема 5. General principles of linguistic analysis.										
Тема 6. Morphology. Grammatical meaning of the word.	12	2			10					
Тема 7. The problem of parts of speech in modern English.	10	2			8					
Тема 8. Syntax. Sentence: its meaning and main characteristics. Communicative types of sentences. Members of the sentence. Traditional and non-traditional approach to their classification. Classification of sentence types according to their structure.	12	2			10					
Разом за змістовим модулем 2	34	6			28					
Усього годин	60	12			48					

* не передбачено

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

Практичні заняття не передбачені.

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Chronological Development of the Theory of Grammar	
1	Тема 2. General characteristics of each period of grammar development. Early prenormative grammar: its founders and their input. The English Academy of the 18c. The first prescriptive grammars and the codification of the English language. <i>(самостійне опрацювання зазначених тем та написання есе на одну з тем на вибір студента)</i>	8
2	Тема 3. General characteristics of scientific grammar. Henry Sweet's postulates and understanding of the norm. <i>(самостійне опрацювання та написання есе на одну з тем)</i>	4
3	Тема 4. General characteristics of modern theoretical grammar. The development of structural and functional grammar and their most well-known representatives. The development of transformational and generative grammar and their most well-known representatives. The rise of pragmatics and textual grammar. <i>(самостійне опрацювання та написання есе на одну з тем)</i>	8
	Разом	20
	Змістовий модуль 2. Modern Theoretical Grammar: Views and Approaches	
4	Тема 6. Morpheme as a language unit. Classification of morphemes. The problem of word definition. Notional words vs functional words. The noun. Definition and classification. The problem of the article. Its definition and scientific understanding. The verb. Traditional definition. Different approaches to the problem. Actions, states, processes. <i>(самостійне опрацювання та написання есе на одну з тем)</i>	10
5	Тема 7. Traditional understanding of parts of speech. Their definition. The suggested definition of the parts of speech (after prof. A.K. Korsakov). The problem of the category of	8

	state. The“Stone-Wall” problem and the clue to its solution. (самостійне опрацювання та написання есе на одну з тем)	
6	Тема 8. Syntactic structures. Syntactically-structured and syntactically non-structured sentences. General characteristics of types of sentences according to their structure. Members of the Sentence: traditional system, its drawbacks. The structure of predication, its constituents. The primary and secondary structures of predication. The structure of complementation, types of complements. The structures of modification and coordination, their components. (самостійне опрацювання та написання есе на одну з тем)	10
	Разом	28
	Усього	48

9. Методи навчання

Словесні: лекція, пояснення, обговорення результатів аналізу граматичних проблем, представлених в есе;

наочні: ілюстрація, використання відеоматеріалів;

практичні: виконання самостійних завдань (опрацювання зазначених тем та написання есе).

10. Форми контролю і методи оцінювання

(у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Методи поточного контролю: оцінювання усних відповідей.

Підсумковий контроль: формою підсумкового контролю в рамках дисципліни є іспит.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
1	2	3	4
90–100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, повно та системно розкриває зміст теоретичних питань, виявляючи при цьому творчий підхід.
85–89	B	добре	Здобувач вищої освіти достатньо правильно, повно й системно викладає матеріал щодо проблеми, яка розглядається на занятті, але припустився однієї-двох несуттєвих помилок.
75–84	C		Здобувач вищої освіти припустився до двох суттєвих помилок у поданні матеріалу, але дотримувався достатньої повноти, системності викладу матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
70–74	D	задовільно	Здобувач вищої освіти припустився двох суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
60–69	E		Здобувач вищої освіти припустився трьох та більше суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти продемонстрував лише деякі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не виклав матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.

Питання для підсумкового контролю

Опитування теорії за наступними питаннями:

1. Grammar as it was understood in the ancient times and at present. Its place among other linguistic sciences.
2. Different types of grammar. Prescriptive and descriptive grammar. Objective and subjective grammar.
3. The historical premises of the origin of theoretical grammar.
4. Periodization of grammar
5. Early prenormative grammar. Its founders and their input.
6. The English Academy of the 18 c. The first prescriptive grammars and the codification

of the English language.

7. Henry Sweet, his postulates and the rise of the scientific grammar.
8. Henry Sweet's understanding of the norm.
9. The development of grammar in the 20 c. The rise of modern theoretical grammar.
10. The development of structural and functional grammar and their most well-known representatives.
11. The development of transformational and generative grammar and their most well-known representatives.
12. The rise of pragmatics and textual grammar.
13. Main principles of linguistic analysis.
14. System and structure of the English language. General characteristics of linguistic units: their paradigmatic and syntagmatic relations.
15. The problem of parts of speech in modern English.
16. Development of the parts of speech classifications in diachrony.
17. The problem of the category of state.
18. The "Stone-Wall" problem and the clue to its solution.
19. Morpheme as a language unit. Classification of morphemes.
20. Word classes and their grammatical meaning. Principles of their classification.
21. Traditional understanding of parts of speech. Their definition. Different sets of parts of speech.
22. The suggested definition of the parts of speech (after prof. A.K.Korsakov)
23. The noun. Definition and classification.
24. The problem of the article. Its definition and scientific understanding.
25. The verb. Traditional definition. Different approaches to the problem. Actions, states, processes.
26. Members of the sentence. Syntactic structures. Syntactically-structured and syntactically non-structured sentences.
27. The structure of predication. Its constituents. The primary and secondary structures of predication.
28. The structure of complementation. Its components. Types of complements.
29. The structures of modification and coordination. Their components.
30. The sentence: its meaning and main characteristics. Communicative types of sentences. Classification of sentence types according to their structure.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку за кожену тему – 100 балів. Відповідь під час іспиту також оцінюється за 100-бальною шкалою. Фінальна оцінка з навчальної дисципліни – це середнє

арифметичне суми балів за поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль							Підсумковий контроль (іспит)	Фінальна оцінка
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				
T1	T 2	T 3	T 4	T 6	T 7	T 8		
100	100	100	100	100	100	100	100	100

11. Навчально-методичне забезпечення

1. Домброван Т. І. Загальнотеоретичний курс англійської мови як другої іноземної : Курс лекцій. Вінниця, 2009. 128 с.
2. Робоча програма навчальної дисципліни «Теоретична граматики основної іноземної мови».

12. Рекомендована література

Основна

1. Алексеева І. О. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови: навч. пос. Вінниця, 2007. 328 с.
2. Волкова Л. М. Теоретична граматики англійської мови: Сучасний підхід. Навч. пос. К., 2009. 256 с.
3. Морозова І. Б. Парадигматичний аналіз структури і семантики елементарних комунікативних одиниць у світлі гештальт-теорії в сучасній англійській мові : монографія. Одеса, 2009. 384 с.
4. Ткаченко Л. Л. Теоретична граматики англійської мови : курс лекцій для студентів IV курсу напряму підготовки 6.020303. Філологія. Мова та література (англійська). Херсон, 2012. 80 с.
5. Федоренко О. І., Сухорольська С. М. Граматики англійської мови. Теоретичний курс: Навч. пос. Львів, 2008. 360 с.

Додаткова

1. Матковська М.В. An Introduction to Old English : Навч.пос.[6-те видан. Стереотипне]. Кам'янець-Подільський, 2020. 272 с.
2. Kortmann В. English Linguistics : Essentials. Berlin, 2020. 303 p.
3. Mangesh R. Adgokar *Teaching of Transformational-Generative Grammar for Developing Communicative Skills. JETIR*. 2018. Volume 5, Issue 12. P. 553-563.
4. Schmid H. Linguistic theories, approaches and methods. *English and American studies. Theory and practice*. Weimar, 2012. P. 371-394.

13. Електронні інформаційні ресурси

1. <https://scholar.google.com.ua/> Академія Google
2. <http://www.nbuv.gov.ua/> Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського
3. <http://ouci.dntb.gov.ua/> пошукова система і база даних наукових цитувань